

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr24 (1616) 1988 m. birželio mėn. 21 d.

XXXIII METAI

Melbourne

N. Sadūnaitė su A. Terlecku Maskvoje pas Amerikos prezidentą priėmimo

Nijolė Sadūnaitė ir Antanas Terleckas drauge su kitais dviem pabaltiečiais, Modris Plate ir Lagle Parek, buvo amerikiečių pakviesti dalyvauti pirmadienį įvykusiame prezidento Reagan'o susitikime su kitaminčiais ir žmogaus teisių gynėjais. Daugiau negu valandą užtrukusiame pasimatyme dalyvavo apie šimtą asmenų, rusų ir kitų tautų atstovų, kovotojų už žmogaus teises, buvusių sąžinės ir politinių belaisvių, taip pat piliečių, kurie jau ilgus metus laukia leidimo emigruoti į Vakarų, tarp jų lietuvius, Petras Pakėnas. Keli asmenys, tarp jų Sergejus Kovaliovas, trumpomis kalbomis pasveikino prezidentą, suglaustai nušviesdami sunkią žmogaus teisių padėtį Sovietų Sąjungoje ir religinių bendruomenių patiriamus

persekiojimus bei jų veiklos varžymus. Pažymėtina, kad vienoje kalboje buvo paminėti vis dar tebekalnamieji du lietuviai kunigai - Alfonsas Svarinskas ir Sigitas Tamkevičius. Vienas susitikime dalyvavęs ukrainietis - Roman - tik prieš savaitę buvo išlaisvintas iš Permės darbo lagerio. Nijolė Sadūnaitė buvo pasodinta prie prezidento stalo ir turėjo progos su Nancy Reagan išsamiai ilgiau pasikalbėti.

Nijolė painformavo poniją Reagan apie dabartinę sunkią

Lietuvos padėtį ir lietuvių tautos lūkesčius bei viltis. Įvairių klausimų apie Lietuvą Sadūnaitė pastatė patį prezidento žmoną. Pasimatymo metu Nijolė Sadūnaitė nusifotografavo su Amerikos valstybės sekretorium Schultz ir jo pavaduotoju žmogaus teisių klausimam Schifter, kurie taip pat domėjosi jos pačios patirtais išgyvenimais ir kitų žmogaus teisių gynėjų Lietuvoje veikla.

Visi buvo giliai sujaudinti prezidento kalba. Pats prezidentas savo kalboje išskirtinai paminėjo Nijolę Sadūnaitę ir ją pasveikino. Lietuvių Radijo Taryba Vatikane

VLIKO pirmininkas telefonu su Nijole

Džiugi žinia apie vyskupo Vincento Sladkevičiaus pakilimą į kardinolus gegužės 29d. buvo telefonu perduota VLIKO pirmininkui dr. K. Bobeliui jo pasikalbėjimo metu su Nijole Sadūnaitė ir Antanu Terlecku Maskvoje. Sadūnaitė informavo dr. Bobelį, kad jos bandymas gegužės 25d. vykti Maskvon (kartu su kun. Kazimieru Gražuliu) pasimatyti su prezidentu Reaganu, buvo KGB sulaukytas. Tačiau gegužės 28d. KGB pulkininkas Cesnavičius nuvežė Nijolę Sadūnaitę ir Antaną Terlecką į trauklinį stotį ir aprūpino keliuonai į Maskvą bilietais. Į Maskvą atvyko iš Estijos buvusi Sibiro kalinė Lagle Parek, ir iš

Latvijos Modris Plate.

Pasimatymui su Reaganu proga Sadūnaitė ir Terleckas paruošė pareiškimą dėl Lietuvos nepriklausomybės. Jis įteiktas Lietuvos Laisvės Lygos (dabar apjungianti disidentų veiklą Lietuvoje) vardu. Dr. K. Bobelis pabrėžė, kad ir laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių pagrindinis siekis yra Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė.

Sadūnaitė pranešė, kad į Lietuvos Helsinkio Grupę įstojo du nauji nariai: inž. Vytautas Vaičiūnas ir kun. Gustavas Gudanavičius iš Zagarės. Helsinkio grupė dirba kartu su Lietuvos Laisvės Lyga.

ELTA

Melbourne City Square tremimų demonstracija, kurią organizavo Baltų Viktorijos Taryba birželio 11 d. Kalba Mr Bruce Skeggs - Freedom League prezidentas. Foto E Margan-Marganavičius.

Paskutinės žinios iš Lietuvos

Vakarų spaudos agentūras tuo tarpu pasiekė papildomos informacijos apie saugumiečių pastangas sutrukdyti gegužės 22 dieną Vilniaus Gedimino aikštėje surengtą Lietuvos gyventojų didžiųjų deportacijų keturiasdešimtmečio minėjimą ir apie grubų milicininkų elgesį su šio minėjimo dalyviais. Tą dieną visi priėjimai į Gedimino aikštę buvo užkirsti, tačiau, nepaisant to, į minėjimą susirinko labai daug žmonių: pačios milicijos duomenimis - apie tris tūkstančius, bet iš tikrųjų žmonių buvo žymiai daugiau. Tuomet milicininkai pradėjo žmones valkyti, kai kuriuos net primušdami: Romui Ragašui keltis kartus kirto per veidą, po Andriaus Tučkaus kreipimąsi į žmones skaičiusį Eugenijų Krukovskį keliom valandom sulaukė. Taip pat sulaukytas buvo net vienas svetimsalis - fotografas iš Vakarų Vokietijos. Deportacijų aukų paminėjimas Vilniuje, betgi, nepaisant milicijos elgesio, yra laikomas pasisekusiu, tiek dėl susirinkusių žmonių didelio skaičiaus, tiek dėl plataus atgarsio, kurį minėjimas sukėlė Vakaruose. Panašūs deportacijų aukų pagerbimai, kaip žinoma, įvyko ir kituose Lietuvos miestuose - Kaune, Šiauliuose, Telšiuose ir kitur.

"Time" žurnalas V. 13 rašo: "Popiežius Jonas Paulius II paskyrė 25 naujus kardinolus. Politiskai didžiausio dėmesio sukėlė naujasis Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius, 67 metų, kuris net 23 metus praleido namų arešte, ir Hong Kongo vyskupas John Wu Cheng-Chung, 63, kuris irgi bus pirmasis Kinijos kardinolas".

Tokyo. "The Japan Times" gegužės 31 d. laidoje, kurią atsluntė ten gyvenęs misijonierius kun. Albinas Margevičius, pristato 25 naujus Popiežiaus paskirtus kardinolus ir daugiausiai žinių pateikia apie Lietuvos pirmąjį kardinolą Vincentą Sladkevičių ir Lietuvos gyventojus. Rašo, kad Popiežius dažnai išreiškėdavo savo troškimą aplankyti Lietuvą, bet dviem jubiliejams sovietai vistiek neleido jam vykti į Lietuvą. Dienraštis pabrėžia, kad Lietuva yra katalikų tvirtovė visoje Sovietų Sąjungoje.

Vakarų spaudos didžiosios agentūros ir pagrindiniai laikraščiai, pranešdami naujų 25 kardinolų paskyrimą, didžiausią dėmesį skiria naujam ir pirmajam Lietuvos kardinolui Vincentui Sladkevičiui. Šia proga primena, kad sovietinė valdžia net du kartus neleido Sv. Tėvui aplankyti katalikiškos Lietuvos. Romos dienraštis "Il Messaggero" ir kiti dienraščiai šį pranešimą pailustravo nuotraukom, kuriose matomas kardinolas Sladkevičius drauge su Vilniaus vyskupu Julijonu Steponavičium, kuriuos abu neatskiriama susiejo bendras ilgos tremties likimas.

Helsinkio nutarimų vydomo Lietuvos kontrolės grupė gegužės 15 d. pranešė Tarpautinei Helsinkio Federacijai, kad žuvus kunigui Broniui Laurinavičiui, Lietuvos Helsinkio grupės nariu yra priimtas Kauno arkivyskupijos Zagarės klebonas kun. Gustavas Gudanavičius, gimęs 1911 m. Sutikdamas būti "Helsinkis 76" grupės nariu, jis pareiškė: "Zinau, kad manęs gal būt laukia kunigo Broniaus Laurinavičiaus likimas. Bet esu pasirengęs bet kokiam aukai ant Dievo ir Tėvynės aukuro".

Nijolė Sadūnaitė, Vatikano radijo pranešimu, gegužės 26 d. parašė atvirą laišką sovietų komunistų partijos generaliniam sekretoriui Gorbačioviui, kad jai iš Vilniaus norint nuvykti į Maskvą pasimatymui su Amerikos prezidentu, kur buvo jo pakviesta, Vilniuje iš traukinto ją išmetė šeši rusai milicininkai, prašė Gorbačiovo, kad viešai paskelbtų Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, o jos susitikimo su Amerikos prezidentu nerikla bijoti, nes Mr Reagan gerai žino kaip Lietuva tapo Rusijos teritorija Molotovo-Ribbentropo pakto protokolais. Po laiško paskelbimo už poros dienų Nijolė buvo išleista į Maskvą pasimatymui su Amerikos prezidentu.

Šturpia Tautožudą prisimenant

Blaivūs lietuvių rašytojų balsai

Pavasario mėnesiai, kada visa gamta atbunda ir visi ja džiaugiasi, lietuviams sukella šturpius atsiminimus. Tais mėnesiais (o ir kitu laiku) 1939-1955 m., bėgyje vyko lietuvių tautos naikinimas, kurį galima pavadinti tautožuda (genocidu). Mūsų tautą naikino dvi pasaulio galybės - sovietiniai rusai ir hitleriniai vokiečiai. At galėjome prieš jas atsilaikyti ir išlikti gyvi? O tačiau...tautos pasipriešinimą okupantui ryškiai pavalduoja 1941 m. birželio mėnesio sukilimas, laikinosios vyriausybės sudarymas, beatrodairiškas priešinimasis ir vienam ir kitam okupantui, ilgus metus trukusios partizaninės kovos ir pastarojo meto demonstracijos okupuotos Lietuvos miestuose, o taip pat išelivijoje.

Masiniai Lietuvos gyventojų suėmimai bei trėmimai vyko 1940, 1941, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949 m. Klek tada buvo žmonių nužudyta, istremta, ar kitu būdu sunalkinta, tikslų žinių neturime ir, greičiausia, neturėsime, nebent kada nors atelityje bus galima apie tai patirti, kai bus atverti NKVD-KGB archyvai.

Vienas pagrindžio leidinėlis visiškai pagrįstai didžiausiu lietuvių žudiku laiko Michailą Suslovą (1902-1982) vadindamas jį Muravjovu II. Iš tiesų Muravjovas prieš Suslovą buvo tik "nekalas avinėlis", minėtas leidinėlis cituoja, Suslovo IV-ojo sovietų komunistų plenumo metu padarytą jo pareiškimą: "Bus Lietuva, bet be lietuvių".

Apie mūsų tautos sudėtas aukas galima kalbėti tik apskaičiuotais, neretai spėjamais skaičiais. Štai 1949 m. Vak. Vokietijoje išleistoje K. Pelekio parašytoje 286 puslapių knygoje "Genocide - Lithuania's Threefold Tragedy", kur aprašomi okupacijų padariniai, rašoma, kad I bolševikų okupacija Lietuvai kaštavo 102,000 (3.4%) vokiškų naclų okupacija - 405,000 (13.5%), II bolševikų okupacija - 500,000 (17%) Lietuvos gyventojų. Taigi iš viso apie milijoną žmonių, arba trečdali (33.9%). Tokiu būdu Lietuva buvo daugiausia nukentėjus kraštas Europos valstybių tarpe. Kipras Bielinis Lietuvos nuostolius nužudytais, tremtiniais, nužudytais Lietuvos žydais ir poltiniais pabėgėliais į Vakarus bei į Lenkiją skaičiuoja 959,969 gyventojais, iš kurių Sovietams tenka 659,969, o vokiškiems nacliams - apie 300,000.

Panašius duomenis, jau tikriau mokslisku būdu surinktus bei

BRONIUS KVIKLYS
Mūsų specialius bendradarbis
Cikagoje

analizuotus, pateikia dr. R. Mislūnas "The Baltic States - Years of Dependence 1940-1980, kartu su Rein Taagera, University of California Press 1983") Lietuva netekusi apie 1 milijoną gyventojų. Didžiausi masiniai trėmimai buvę 1948.V.20-22, kai prievartinu būdu varant gyventojus į kolchozus, buvusi "likviduota buožių klase".

"Atsivėrimo" dėsnio poveikyje okup. Lietuvoje išliko ir trėmimų bei žudymų klausimas. Visa kaltė suverčiama Stalinui, kuris "pažeidęs socialistinį teisėtumą" ir vartojęs įvairias represijas. Tačiau partiniai rašielvos, atrodo, perdaug nesisieloja dėl masinių žudymų bei trėmimų. Taip V. Kašauskienė, partijos istorijos instituto direktorė "Tiesoje" (Nr. 118, 1988.V.21) aiškina: "Šiandien mes žinome; masiškai represuota daug tūkstančių komunistų ir nepartinių, ūkinų ir karinių kadrių, kultūros veikėjų ir mokslininkų. Tokia tiesa ir nuo jos niekur nepasislėpsi". Taip esą rašoma pačioje "Pravdoje". Ji ir kiti komunistų vadeivos "verkia" dėl nužudytų komunistų, bet nelieja daug ašarų dėl nužudytų bei istremtų šimtų tūkstančių kitų lietuvių. Ta pati V. Kašauskienė teigia, esą "trėmimai, susiję su pokario metais Lietuvoje, analizuojami, jų duomenys netrukus bus paskelbti". Tačiau iš to, rodosi, bus lietuviams menka paguoda, nes jau minėtame "Tiesos" rašinyje autorė pateikia keletą skaičių, juos falsifikuodama, t.y. mažindama aukų skaičių.

Bet yra blaivių, ir tai labai blaivių, net partinių rašytojų balsų spaudoje. Taip rašytojas Vytautas Bubnys (gimęs 1932 m.), pats buvęs sribas, vėliau apdovanotas įvairiais žymenimis, laiske "Tiesos" redakcijai (Nr. 112, 1988.V.14) be ko kita rašo: "1946.V.9, per pirmąsias Pergalės metines, visai šalia manęs žuvo septyni liaudies gynėjai (sribai); mano geriausias draugas Irgl buvo nušautas, o aš buvau sunkiai sužeistas ir pusmetį išgulėjau Kauno ligoninėje. Kitų metų pavasarį drauge su tėvais buvau pastatytas prie malkų krūvos sušaudymui. Kraupiai skambėjo jo mirties nusprendis tą gegužės naktį...Ne, mes nieko, nieko nepamiršom. Bet aš nepamiršau ir 1949 m. kovo mėnesio šaltos dienos, kai vežė kaimyno Petro Zujaus šelmą. Už ką? Kad žemės turėjo ar

ne 33 ha; gana prastos žemės ir gyveno sunkiau už vidutinioką. Motina ir penketas mergaičių kruvinom ašarom verkė. Klyksmu skambėjo kaimas ir tada, kai trėmė dar ketvertą mūsų nedidelio Ciudiškių kaimo šelmų. (Iš mūsų kaimo į mišką niekas nebuvo išėjęs). O toliau jis rašo: "Viskas šiandien kitaip, tai tiesa, bet ramybės neturiu; naktį sumerkiu akis ir matau lavonus, kraują, girdžiu vežamų moterų ir vaikų verksmą".

Tas pats rašytojas, kritikuodamas partinio istoriko J. Jermalavičiaus rašinį, ginantį Stalino laikus, dar pridėda, kad Jermalavičius "nutylėjo apie pačias šturksčiausias stalinines deformacijas, apie masinius žmonių trėmimus ir jų pasekmes. Artėjant tarybinė armija didžioji dalis tų, kurie krauju buvo susitępę rankas, spruko į Vakarus. Tačiau pasitraukė ir nemaža dorų žmonių - mokslinės ir kūrybinės inteligentijos, - kuriuos ten nuvedė baimė, kad tarybinės valdžios metais su šelmom neatsidurtų Sibire, kaip ir jų pažįstami 1941 m. Ne gl aš turliu priminti istorikams, kad pokario metais vyko nauji trėmimai?"

V.Bubnys toliau rašo, kad daugybė žmonių buvo tremiami į rytus, o Jermalavičius vadinąs juos labai švelniu "perkeltųjų" i tolmesnius šalies rajonus" vardu. Tarybinis "istorikas" rašas, kad tokių "perkeltųjų" buvusi tik saujelė, dėl kurios nereikia jaudintis. O Vyt. Bubnys toliau tęsia: "Be kaltės įrodymo, be teismo nuosprendžio, pažeidžiant bet kokius humanizmo principus (ar tai neiludija civilizacijos nuosmukio?), seniai, moterys, vaikai, kūdikiai, net invalidai bildejo gyvulinuose vagonuose į Rytus ir į Saurę. Ar galima tai patelsinti?"

Pabaigoje jis iškella, kaip labai žiauriu būdu ūkininkai bei mažazemiai buvo varomi į kolchozus, grasinant Sibiru bei trėmimu.

Yra ir daugiau blaivių balsų ne vien spaudoje, bet ir sovietinėje literatūroje. Cia išskirtinai minėtina rašytojo J. Avyžiaus (Lenino premijos laureato) romano "Sodybų tuštėjimo metas" III dalis, kuri buvo tęsinias atspausdinta Vilniuje leidžiamajame "Pergalės" žurnale, Nr. 8-II, 1987 m. Ir ten patelkta mus jaudinančių teisingų trėmimo vaizdų.

Melbournas. Dvi socialistų partijos bandė susijungti, kad susijungusios teiktų daugiau stipresnės pagalbos Darbo partijai, tačiau per tas derybas jos dar labiau suskilo. Tai Australijos komunistų partija ir Darbininkų socialistų partija, nuo jų atsoko trockistai ir marksistai-leninistai.

Published by Vincas Zemaitis
17 McMillan St, Clayton. Vic. 3169
President of the Lithuanian Catholic
Federation
Printed by Loma Print
8-10 Vale St, North Melbourne. Vic. 3051

Canberra. Ministeris pirmininkas pasiskelbė sudarysias sutartį su aborigenais - tarp baltų ir juodų australų. Opozicijos lyderis Mr. Howard tuojau pasipriešino, nes tai būtų australų bendruomenės padalinimas, darant žemės sutartį tarp vienos tautos žmonių. Tokios sutartys būna tik tarp dviejų nepriklausomų valstybių.

Hobartas. Praėjusią savaitę pasibaigė Darbo partijos federalinė konferencija dviem dienom anksčiau negu buvo numatyta. Lengvai praėjo socialistų dešinysis ir centro kairiųjų sparnas, nežiūrint aštrių susikirtimų su kairiaisiais socialistais. Krašto valdymas šiam momentui užtikrintas būtina valdžios veikla.

Canberra. Gynybos departamentas planuoja laike triju metų įvesti radaro sistemą prie Alice Springs, kuri ekranuose matys net už horizonto iki Singapūro skrendančias raketas, ar lėktuvus, ar jūroje laivus. Kita tokia radaro stotis bus statoma Vakarų Australijoje. Prie Alice Springs radaro statybos darbai jau pradėti.

Jeruzalė. Izraelio kariuomenės dalinys vėl nušovė mirtinai 18 metų palestinietį arabą, kai būrys palestiniečių demonstravo pabėgėlių stovykloje prie Jericho miesto. Spauda praneša, kad Izraelio karaliai nuo pernal gruodžio 8 d. prasidėjusių neramumų jau nušovė 193 arabus ir nušaunamų skaičius kas savaitę vis kyla.

Maskva. Rusijos krikščionybės tūkstantmečio jubiliejus išskilmės pradėtos birželio 5 d. Iš Vakarų su Popiežiaus legatu atvyko 10 kardinolų, daug vyskupų. Popiežius nusiuntė laiską Gorbačioviui. Tokių didingų religinių iškilimų Rusija nematė nuo pat bolševikų revoliucijos pradžios. Ar tai būtų pradžia Rusijos atsivertimo?

Madridas. NATO 16 tautų sąjungininkai birželio 10 d. nutarė spausti Sovietų Sąjungą dėl žmogaus teisių reformos prieš pradėdant derybas sumažinti kariuomenės Europoje.

Paryžius. Socialistas prezidentas Mitterand tikėjosi per valstybės rinkimus laimėti socialistų daugumą parlamente, bet birželio 12 d. rinkimais nepasisekė laimėti tokio išrinktų atstovų skaičiaus sudaryti daugumą parlamente, tik su komunistų pagalba galėtų tai padaryti. Prancūzijos parlamentą sudaro 577 atstovai.

Vatikano radijas pranešė, kad Amerikos prezidentui Reagan skrendant į Maskvą konferencijai, kartu su juo dalyvavo apie 800 bendradarbių ir virš 900 žurnalistų.

"The Age" birželio 14 d. praneša, kad etninės bendruomenės yra priešingos sovietų žvejybos laivams naudotis Australijos uostais. Vakarų Australijos "World Freedom League" sekretorius Petras Cekanauskas paskelbė, kad toje Lygoje 12 atskirų bendruomenių praše rašyti savo parlamentarams, protestuojant prieš Sovietams sutelkiamą lengvatų Australijos uostuose.

TEVISKES AIDAI

18 Henry St. Kensington. Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus; prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu.

Prenumeratos kaina metams \$25, Kituose kraštuose \$30, Atskiras numeris .50c Skelbimai už skilties vieną cm - \$1.50 c. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma.

Redakcija straipsnius ir korespondencijas talso savo nuožūra.

TEVIŠKES AIDAI

Del Lietuvos Laisvės

Birželio mėnesį prisimename ir tą didįjį partizanų-miško brolių kovotojų dešimtmetį, tą žūt būtinę kovą prieš sovietus okupantus, tikintis, kad karui pasibaigus bus įgyvendinta Atlanto Charta - atstatyti nepriklausomybę. Mūsų partizanų kovos prieš išveržėlius sovietus savo išvermingumu ir platumu buvo apėmusi visą Lietuvos tautą, nes tauta troško būti laisva, nusikratyti sovietų jungu.

Tai buvo žiaurios ir nuožmios kovos prieš okupantus sovietus su ginklu gintis nuo teroro, kareivių plėšikavimo, mobilizacijos, nuo grėsmės būti pagautam ir išvežtam į Sibirą sunkiesiems darbams ir mirtinai. Tų kovų liudininkas tvirtino, kad sovietinė santvarka Lietuvoje nebūtų nė kelių mėnesių išsilaikiusi, nes partizanai kontroliavo didžiąją Lietuvos dalį. Tai okupantai prieš Laisvės kovotojus partizanus metė enkavedistų būrius, raudonosios armijos dalinius, provokatorius, pagautus partizanus siekė kankinimais išgauti žinių apie draugus. Kaip Vengrijos sukilėliai 1956 m. taip ir mūsų partizanai 1945-1954 m. negavo nei moralinės, nei medžiaginės Vakarų demokratijų pagalbos. Kova buvo beviltiška, bet mūsų partizanai ją pakėlė iki galo. Aukos didžiulės, žuvusių apie 50,000 kovoje ar paimtų į nelaisvę ir vėliau sunaikintų. Partizanai atstovavo kovojančiai Lietuvai, jų kovos apjungė kraujo ir kančių ryšius su tauta, uždegė jos egzistencijai.

Pogrindžio "Aušra" Nr II-55 stato klausimą: "Ką davė Lietuvos tautai partizanų aukos?" Juo labiau, kad buvo pralaimėta, neatslektas galutinis tikslas, apie kurį svajoję kiekvienas partizanas išsvysti vėl nepriklausomą Lietuvą! Tad kiek nekaltų žmonių žuvo nuo partizanų ir sovietinių agentų infiltracijos, kurie veikė prisidengę partizanų vardu? O kiek žmonių nukentėjo partizanų kovų metais, kiek buvo sulmtų, įkalintų, išvežtų į Sibirą dėl ryšių su partizanais! O vis tik partizaninis judėjimas buvo reikalingas. Jeigu jo nebūtų buvę, Lietuvos tauta būtų neatlikusi to, ką tuo istoriniu momentu turėjo atlikti. Tauta partizanų lūpomis ir veiksmais tarė okupantui, kad Lietuva nori būti laisva, kad ji pavergėją pasitinka su ginklu. "Aušra" sako, kad partizanų dėka mūsų kaimas liko Lietuvos. Rusai kolonizavo miestus, o į kaimus nedrįso kelti kojos. Latvijoje nebuvo partizanų, užtai ten ir kaimai labai surusėjo.

Be aukų ir kovos laisvos nebuvo Lietuvos ir nebūsi Svarbiausia - nepamirškime ir maldos, kad Dievas laimingų mūsų žygius. Tik su Dievo pagalba įstengsim išvaduoti Tėvynę, iš vėlnio vergijos!

PD

Lietuvos Kunigai kreipiasi tiesiog į Gorbačiovą

Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros kunigų pareiškimas

Kai 1976-ais metais buvo ruošiami religinių susivienijimų nuostatai, Lietuvos katalikų Bažnyčios vyskupas ir kunigai kreipėsi raštu į Tarybinę vyriausybę, rašydami, kad tie nuostatai būtų suderinti su katalikų Bažnyčios kanonais. Deja, tada į tuos pageidavimus nebuvo atsižvelgta ir nuostatai tvarkantys religinį gyvenimą mūsų šalyje buvo paruošti vien ateistiškai nusiteikusių tarybinės valdžios pareigūnų. Kunigai ir tikintieji privalo laikytis Bažnyčios kanonų. Jiems, kaip TSRS piliečiams privaloma laikytis ir tarybinų įstatymų, tačiau tai neįmanoma, nes pati konstitucija sau prieštarauja: skelbdama visų piliečių lygybę čia pat ji piliečius sugrupuoja į dvi grupes - netikinčiuosius ir tikinčiuosius. Netikinčiesiems suteikiama teisė vesti ateistinę propogandą, o tikintiesiems - til praktikuoti religinius kultus. Norint įgyvendinti tikrą tikinčiųjų ir netikinčiųjų lygybę, ateizmas privalo būti atskirtas nuo

valstybės, kaip yra atskirta Bažnyčia. Ateizmas, kaip ir religija, turi būti privatus. Kadangi ateizmas šiuo metu yra valstybinis, tuo pačiu laužomas ir Bažnyčios nuo valstybės atskyrimo įstatymas. Jis vykdomas tik iš vienos pusės: Bažnyčiai neleidžiama kištis į valstybės reikalus, o valstybės pareigūnai kišasi į Bažnyčios kanoninę veiklą. Jie nustato asmens amžių religijos praktikavimui, kišasi į pačios Bažnyčios struktūrą, reikalaujami, kad tikinčiųjų bendruomenei vadovautų ne kunigai, o valdžios patvirtinti pasauliečiai. Nustato kunigų seminarijos studentų apribojimą, faktiškai tvarko kunigų paskyrimus, nustato išleidžiamų religinių knygų skaičių, jų tiražus, nustato ar leisti bažnyčią statyti ar ne, remontuoti ar ne, ir t.t. Žodžiu, visa Bažnyčios veikla faktiškai tvarkoma ateistių. Priešta prie to, kad šiuo metu ketvirtadalis Lietuvos parapilų liko be kunigų. Tikinčiųjų šeimoms, apart maldynų ir katekizmų, neprieinama jokia

religinė literatūra. Dešimtmečiais neleidžiama atstatyti sunykusių bažnyčių- Ryliškiuose, Baltakiuose, Gaurėje ir kitur. Baltakiuose, priešingai tam kas skelbiama spaudoje, ir šiuo metu nėra leidžiama bažnyčios atstatyti, leista pastatyti priestatą prie varpinės. Vis dar negražinama Klaipėdos tikinčiųjų pastatyta Tarkos Karalienės bažnyčia.

Net aukščiausios valdžios pareigūnai nepripažįsta tikinčiųjų ir ateistų lygybės. Oficialiose kalbose reikalauja aktyviau kovoti prieš religiją, stiprinti ateistinę propogandą. Dabartinėmis sąlygomis neįmanoma net svajoti, kad kas nors iš vyriausybės pasisakytų tikinčiųjų naudai. Tikintieji moksleiviai, o dar labiau tarnautojai yra faktiškai diskriminuojami, nors oficialiai tai neįmanoma. Todėl mes prašome, kad TSRS piliečių nelygtateistiškumas ideologiniu pagrindu būtų pašalintas.

Telšiai, 1988 m. vasario 2d.

Seka 93 kunigų parašai.

ELTA

"Lageryje mes esame arčiau Dievo"

Buvusio sąžinės kalinio prisiminimai apie kunigą A. Svarinską

Didžiojoje Britanijoje anglų kalba leidžiamas "Kestono Kolegijos žinių Biuletenis" atspausdino ilgą straipsnį apie Lietuvį sąžinės kalinį kunigą Alfonsą Svarinską. Straipsnio autorius - buvęs sąžinės kalnys, Permės lageryje kalėjęs su kunigu Svarinsku, rusas stačiatikis Grigory Kutsenko.

Straipsnį apie kunigą Alfonsą Svarinską autorius pradeda Šventojo Rašto psalmės žodžiais: "Viespačiui rūpi teisųjų likimas, jie amžiais valdys gautąjį turtą - Ps 36:18. 1983 m. sausio 26 d. Grigory Kutsenko primena, kad Viduklės klebonas kun. Svarinskas buvo trečią kartą nuteistas sunkiai kalnio daliai: 7 metus kalėti rašo Grigory Kutsenko griežto režimo darbo lageryje ir trejėliu metum tremties. Dabar kun. Svarinskui 63-ji metai. Pirmą kartą jis buvo

sulmtas ir nuteistas 1946 m. už bendradarbiavimą su Lietuvos partizanais. Tada jis buvo 21 metų jaunuolis. Tardymuose, kurie tęsėsi ištisus metus, jis buvo nuolat mušamas. Ne kartą jis man pasakojo, rašo Grigory Kutsenko, kaip išvargintam tardytojam besilksint, jis alkio, nemigos ir skausmų iškamtuos, laukė mirties. Teismas buvo niekuo nepagrįstas. Po nuteisimo Alfonsas Svarinskas bausiu etapu - prie kiekvieno sustojimo buvo išnešami mirusiųjų kūnai - buvo vežamas į Komijos lagerį. Lageryje Alfonsas Svarinskas buvo slaptai įsventintas kunigu. Sugrįžęs į Tėvynę ir porą metų pagyvenęs laisvėje, kun. Alfonsas vėl buvo nuteistas po to, kai 1958 m. kratos metu, jo namuose buvo rasta literatūra, spausdinta Lietuvoje prieš 1940 m. Antru kartu

kun. Alfonsui Svarinskui teko vilkėti dryžuotus kalinio drabužius Mordovijos griežto režimo lageryje. Čia šešerius metus dalinosi kalėjimo ceļę su ukrainiečių katalikų vyskupų vėliau kardinolu Šliplj.

1964 metais išlaisvintas, kun. Svarinskas grįžo prie pastoracinės veiklos Viduklės parapiljoje. Su kitais Lietuvos kunigais įkūręs Tikinčiųjų teisėm ginti katalikų komitetą, buvo trečią kartą areštuotas ir nuteistas."

Dažnai kun. Svarinskas man sakydavo, rašo Kutsenko: Lageryje mes esame arčiau dangaus. Tad nieko nereikia bijoti, išskyrus nuodėmės. Kun. Alfonsas Svarinsko sveikata yra blogame stovyje. Skaudžiai atsiliepia du dešimtmečiai iškalėti lageriuose. Tačiau kunigas Alfonsas nėra gydomas.

Medinį kyržiuoką, kurį jam padarė, padovanavo, toliau rašo Kutsenko. Kratų ir perkėlimų metų paslėpdavo burnoje, kad nebūtų surastas ir atimtas. Bet prižiūrėtojai lageryje jį vistiek surado ir konfiskavo. Meistis galėjo tik vogčia, pasivaikščiojimų ar vakarėnės metu. Ant stalo kun. Svarinskas visuomet pasidėdavo kyržių, sukryžiuodamas linuotę ir pieštuką, kad neatkreiptų sargų dėmesio. Jis man sakė, kad meldžiasi už savo parapilječius ir atlieka visas religines apeigas. Šventes atšvėsdavome visi drauge, rašo Grigory Kutsenko - katalikai, stačiatikiai ir protestantai. Pravedavo kun. Svarinskas. Taip mes, Uralo lagerio 35-je zonoje suvieniję Krikščionių Bažnyčia, atšventėm Kaledas. Ir kiti prie mūsų prisijungė - tikintieji ir netikintieji.

Kun. Alfonsas Svarinsko asmenybė patraukdavo visus

Pabaltiečių trėmimų demonstracija Melbourne City Square birželio 11 d. Praeliviams buvo dalinamos gerai paruoštos proklamacijos su Europos žemėlapiu, kviečiant remti Pabaltiečių Laisvės kovą.

Foto E. Margan-Marganavičius.

Nukelta į 4 psl.

VI PLJ Kongreso Studijų dienos - vaizdai, darbai, prisiminimai

Dr. Antanas V. Stepanas, VI PLJK-o Studijų Dienų Koordinatorius

Studijų Dienos Canberroje (John XXIII College) - 26-31.XII.87

Prof. Tomas Venclova patvirtino, kad Lietuvoje jaunimas nerusėja, gyvena savo ir savųjų pasaulyje ir iš tiesų nutautėja mažiau negu Išeivijoje, nors jam prispauda nutautėti didesnė. Jis tvirtino kad sovietizacija - negemonijos pagrįstas materializmas, kuris suvienodina visus į masę be vertybių - stato didelį mūsų tautai pavojų. Tam procesui atremti Išeivijos lietuviai gali turėti pozityvią įtaką sąmoningai palaikant ryšius su lietuviais Lietuvoje. Tuo tarpu Išeivijoje nutautėjimo ligą gydyti Venclova ragino jaunimą lietuviškai kuo daugiau skaityti. Lidija Simkutė-Pocienė pabrėžė, kad Lietuvoje jaunimas ne tik didžiuojasi būti lietuviais, bet yra pastebimai daugiau apsišvietęs - ypač kultūra - negu Išeivijoje. Gintė Damušytė teigė kad, kas liečia mūsų ryšius su Lietuva ir ten gyvenančiais lietuviais, didžiausias mūsų nusikaltimas yra neveiklumas.

Pastebimai per šį Kongresą reikėsi atstovų realistiškas susidomėjimas Lietuva ir jos įtaka lietuvių išlaikymui Išeivijoje. Dabartinio jaunimo objektyvumas šiuo opiu klausimu teigiamai derinasi su praeities subjektyviais kraštutinumais. Per Studijų Dienas diskusijose apie ryšius su Lietuva atstovai parodė brandaus blaivumo atskirdami lietuvišką grūdą nuo Sovietinių pelų.

Lyg padrašinti Damušytės raginimo: "veikti", maža grupė atstovų, vedama Rimo Cuplinsko ir Petro Kružo, jau nuo pirmųjų dienų Canberroje sparčiai ruošėsi demonstracijai su kuria užsibaigtų Studijų Dienos. Demonstracija minėjo Molotovo-Ribbentropo paktą, bei kitas Sovietų skriaudas mūsų tautai per paskutinius 50 metų. Greitėjančiu tempu, didėjančiu profesionalumu, ši atstovų grupė ruošė plakatus, statė iš spygliuotos vielos vainiką, planavo maršrutą, ruošė šokius, rinko daiktus traukti laike eisenos, tarėsi apie kalbas, skelbimus spaudai ir televizijai. Kasdieną jie informavo kitus atstovus, verbavo jų entuziazmą. Paskutinę naktį prieš pačią demonstraciją vidurnaktį, visus išrykiavo kieme repeticijai su plakatais ir vėliavomis. Koks nuostabus vaizdas bet kokiam praeiviui! Pabrėžtina kad demonstracijai pasiruošimas pilnai derinosi su Studijų Dienų eiga, aktualiai konkretizuodamas atstovų svarstymus apie veiklos projektus: čia kaip tik pirmasis iš jų!

Paskutinės trys dienos

Daugumai atstovų nedalyvavus praeituose Kongresuose, pirmomis dienomis daugeliui nebuvo pilnai aiški Studijų Dienų eiga, ypač jos SESIJŲ formalumai: kas yra kvorumas? kaip prašyti balso diskusijose? kaip balsuoti sprendimams? ir t.t. Iš viso daug kam nebuvo aišku kas ta SESIJA. SESIJA yra formalus sprendimo ir

priėmimo forumas Kongreso nutarimams bei reikalams liečiantiems PLJ Sąjungą. Tai yra aukščiausias PLJS ir PLJK sprendimo organas, įteisinantis bei įpareigojantis PLJS ir jos kraštų skyrių veiklą. Lyg būtų jaunimo "parlamentas". Po trijų dienų Canberroje jau pradėjo gerai susigaudyti, ir SESIJOS sklandžiai ėjosi - sakoma sklandžiau negu per praeitus du Kongresus. Čia nemaža padėka Studijų Dienų "parlamentaram", Rita Rudaitytei ir Sauliui Varnui, kurie padėjo interpretuoti Studijų Dienų Reguliarną ir PLJS Statutą.

Saulius Varnas taip pat užsidirbo gilos padėkos už paruošimą besąlyginei pagirtino Kongreso VADOVO.

Atstovams taip pat užtruko keletą dienų priprasti prie dvejų naujų sąvokų, kurios esminiai pakeitė Studijų Dienų pavidimą ir net tikslą:

1. VEIKLOS PROJEKTAI: Vietoje Kongreso nutarimų su kuriais užsibaigdavo kiti PLJ Kongresai, Studijų Dienų rengėjai atstovams uždavė formuluoti konkrečius veiklos projektus tarpkongresinei veiklai.

2. DARBO BORELIAI: Diskusijos buvo pravestos pagrįdne ne Diskusijų būrelių, o Darbo būrelių formate, dalyvaujant tikrai vieno kontinento atstovams, kad beruošiant tam kontinentui aktualius veiklos projektus, intymiau pažintų vienas kito galvoseną ir sampratavimus. Iš

tokio psichologinio glaudumo tikimasi lengviau skieipsis efektyvi jaunimo veikla.

Prezidiumui, Gintarui Grušui ir Studijų Dienų rengėjams tas naujas sąvokas kelis kartus išsamiai paaiškinus, jau gruodžio 29-tą visi suprato kas iš jų reikalauja. VI PLJ Kongresas pasuko į praktiškos, pragmatiškos lietuviybės kryptį, kuri šiandieną esminei reikalinga spręsti Išeivijoje nykstančios lietuviybės, nutautėjimo vis didėjančią problemą.

Studijų Dienų darbingumo banga įsislūbavo! Studijų Dienų rengėjai, prezidiumas ir PLJS valdyba vakarais tardavos su kraštų vadovais - kurie pabrėžtinai padėjo sklandžiai pravesti Studijų Dienų eigą. Sekretoriatas, redagavimo komisija ir kiti pareigūnai dirbo per ištais naktis; kompiuterinės rašymo priemonės užė; atstovai savo kontinentų grupėse vystė, šlifavo veiklos projektus. Formalios SESIJOS tesėsi net iki vidurnakčio! (Bus daugiau)

Prisiminimas okupacijos dingusios šeimos

Kazys Mieladažys laiko savo brolio Jono nuotrauką, kuris ir po 14 metų tebėra koncentracijos stovykloje.

Šia antrašte trėmimų paminėjimui Melbourne "The Age" dienraštis birželio 14 d. įdėjo šią nuotrauką ir dienraščio reporterės Pamela Bone pasikalbėjimą, kurį šitaip pristato:

Kazys Mieladažys turėjo 14 brolių ir seserų. Kai sovietų armija okupavo jo gimtąją Lietuvą 1940 m. birželio mėnesį, tai tik prieš keletą metų pamatė savo vieną seserį Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Kazys Mieladažys užbaigė architektūros baigiamuosius

egzaminus prieš pat sovietų armijai įgarmėjant į Kauną. Jis buvo išvežtas į Vokietiją apkasų kasti iki karo pabaigos.

Į Australiją atvyko su pirmuoju karo pabėgėlių transportu 1947 m. lapkričio mėnesį. "Viskas, ką australų pareigūnai klausė, kad mes būtume ne jaunesni kaip 17 metų, ne vyresni kaip 40 m. ir nevedę". Dabar Kazys yra 72 metų ir atsargą išėjęs architektas, dirbęs prie Viktorijos Meno Centro ir Koncertų salės planavimo darbuose.

Mieladažys žino kas išliko jo broliu ir seseris, du iš jų dar tebėra Sibire, bet jis pats negali sugrįžti į Lietuvą susiliekti savųjų, kai Melbourne buvo įstraukęs į Lietuvių Bendruomenės organizavimą.

Šiandieną pirmųjų masinių trėmimų atminimui vyksta demonstracijos prieš sovietus dėl Pabaltijo tautų okupacijos. Jo tautiečiai visame pasaulyje jungiasi į taikius protestus prieš tebesitęsiančią jų kraštų okupaciją.

"Lageryje mes esame arčiau Dievo"

Atkelta iš 3 psl.

žmones. Jis palengvindavo kalinių dalią, visus paguosdamas. Kun. Alfonsas dirba virėju, bet pats lieka nedavalgęs. Nenorėdamas kitų nuskriausti, pirma kitiems vienodal išdalyja maistą, po to, jei kas atlieka, pats pasimaitina. Neretai gautais pinigais lagerio parduotuvėje kitiems nuperka dar papildomų maisto prekių. Jis kasdien dirba 13 valandų. Kasdien nulupa 8 ar 9 kibirus bulvių, išplauna puodus ir grindis, išvalo zoną, priima maisto prekes, išneša šiukšlės. Sekmadienio rytais po pusryčių 10 valandą kun. Svarinskas stovėdamas meldžiasi, dvasiniai dalyvaudamas savo parapijos Viduklės Mišų aukoje.

Kun. Alfonsas Svarinskas yra kantrumo, drąsos ir optimizmo pavyzdys - rašo rusas stačiatiklis Grigory Kutsenko - visuomet linksmas ir draugiškas, visuomet pasiruošęs patarti, paguoti, ar pajuokauti.

Šio ruso stačiatiklio G. Kutsenko prisiminimų apie kun. Alfonsą Svarinską itališką vertimą atspausdino Italijos katalikų savaitraštis "Il Sabato" ir žinių biuletenis Italų kalba "Persekiojamos Bažnyčios naujienos". Prisiminimai pirmą kartą pasirodė rusų kalba Maskvoje neoficialiame žurnale "Referendum". Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Birželio Trėmimų Minėjimas Melbourne

Pasitikėkite savimi, būkite atsargūs, veikite! - pataria Neil Brown

Neseniai iškėles Pabaltijo laisvės reikalą 79-toje Pasaulio parlamentarijos unijos konferencijoje Guatemaloje, Hon. Neil Brown, Q.C. M.P., Federalinio parlamento Viktorijos Menzies elektorato atstovas, buvo pagrindiniu kalbėtoju šių metų išvežtųjų minėjime Melbourne. Tai buvo Viktorijos Baltų tarybos surengtas minėjimas, įvykęs Latvių namuose birželio 12 d., sekmadienį, 2.30 val.p.p. Šią progą p.Brown pabaltiečiams davė tris patarimus: pasitikėkite savimi: būkite atsargūs - pasakykite sovietams, kad veiksmai kalba garsiau už žodžius ir norint praveisti "persitvarkymą", tegul pradeda nuo Pabaltijo kraštų; veikite - aktyviai smerkite represijas ir kiekvienas savo būdu reikalaukite laisvės.

Latvių namų fojė du lietuviai jaunuoliai platino žinias apie įkalintus Pabaltijo sąžinės belaisvius. Įeinantiems į salę buvo dalinama minėjimo programa. Žmonėms tyliai stovint savo vietose lietuviškais rūbais pasipuošęs mūsų jaunimas: Audra Šimkutė, Gintaras Šimkus ir Rasa Zdanutė iškilmingai įnešė tautines vėlavas. Minėjimui pirmininkaujantis Viktorijos Baltų tarybos pirmininkas Janis Delins pasveikino susirinkusius ir išvardino ilgą sąrašą įžymlių svečių. Tada žmonės vėl sustojo minutei tylos prisiminti ir pasimelsti už išvežtuosius, kuriuo tarpu trijų bendruomenių pirmininkai uždegė žvakes jų prisiminimui.

Delins priminė išvežtųjų istorijos faktus bei šiais metais Pabaltijo kraštuose parodytus drąsius protestus prieš sovietinį režimą. Priminė ir tai, kad visai neseniai keturi pabaltiečiai vykdami į Maskvą susitikimui su prez. Reaganu buvo kludomi lipti į traukinį. Disidentams tebegresia areštas. Sovietiniuose kalėjimuose tebesėdi daugybė mūsų disidentų. Šių kalėjimų balsems sąlygoms išryškinti, viena latvaitė perskaitė ištrauką iš Janio Barkanso prisiminimų.

Hon. Neil Brown savo kalba

Melbourno Lietuvių Parapijos Sekmadieno mokyklos mokinių choras dainuoja Motinos Dienos minėjime Lietuvių Namuose gegužės 8d. Juos paruošė mokytoja Bronė Staugaitienė. Foto: Gediminas Statkus.

Dešinėje

Melbourno Lietuvių Parapijos Sekmadieno mokyklos mokiniai Motinos Dienos pamaldose atneša prie altoriaus gėles Marijos garbei. Jas pašventinus, po Mišlų mokiniai gėles įteikė savo mamytėms. Foto: Gediminas Statkus.

parodė gerą supratimą Pabaltijo kraštų istorijos. Jis paminėjo nepriklausomybės laikotarpį, Molotovo-Ribbentropo susitarimą, vokiečių ir sovietų invazijas, išvežimus, nelegalią sovietų okupaciją, nutautinimą, kultūrinę bei religinę represiją. Pabaltiečiams to viso jau gana, kaip rodo šiuolaikinės demonstracijos jų kraštuose. Jau jie atvirai reikalauja laisvės. Jo manymu australai turėtų jungtis su pabaltiečiais siekiančiais laisvės, kad savo pačių laisvę išsaugotų. Jis patarė mūsų tautiečiams ryžtingai veikti. Jis pridūrė, kad Mr. Hawke yra lyg užmiršęs, kad yra ir kita grupė "refusenikų", kurie tik nori būti palikti ramybėje savo kraštuose. Jis pabaltiečiams taip pat patarė reikalauti, kad televizija ir laikraščiai pasmerktų rusiškąjį kolonializmą Pabaltijo kraštuose ir kad sudarytų filmą apie pavergtą Pabaltijį, kaip aną filmą apie Čilės vergiją. Baigiant savo kalbą, Mr. Brown supažindino publiką su savo kolega Victor Pertone (Petronaičiu), kuris kandidatuoja Doncaster rajono rinkimams.

Dabartinis šio rajono atstovas, liberalas Morris Williams M.P. pasakė trumpą kalbą. Jis tikėjosi, kad šiuolaikiniai įvykiai prives prie didėjančios laisvės Pabaltijo kraštuose ir palinkėjo viso geriausio.

Sekė koncertas, kuriame savo meninius sugebėjimus parodė lietuviai, estai ir latvių jaunimo atstovai. Lietuvaite Andrea Kuncaitė gražiai paskambino Lizsto "Consolation". Estai Martin Lukas klarnete su Kristine Mellens pianinu pasigėrėtinai atliko Handelio "Siciliana and Giga" bei Weberio "Introduction, Theme and Variations". Latvaičių vokalinis ansamblis "Zils", susidedas iš trijų jaunų dainininkių ir pianistės padainavo trys latviškas dainas. Nors ir nesuprantant latvių kalbos, buvo galima pajusti kad tai dainos apie liūdesį tėvynę praradus. Gi paskutinės dainos žodžiai buvo paaiškinti programoje: jauna mergaitė prisimena savo senelio

atsisveikinimo žodžius jai bėgant iš Latvijos - "Niekad neužmiršk Latvijos žmonių žlaurus likimo ir niekad neieškok numirti laisvės troškimui".

Buvęs Viktorijos Baltų tarybos pirmininkas A.Zilinskas tarė

Masės Žmogus

Rašo Dr. J. Kunca

Dabartinis istorijos laikotarpis pasižymi ne vien revoliuciniu fizikos, chemijos ir medicinos mokslų progresu, kuris per pusę šimto metų pakeitė žmonijos ir planetos veidą, bet ir charakteringa masių galvosena ir elgesiu. Kadangi nuo žmonių tarpusavio santykių priklauso ne vien asmeninis gyvenimas, bet ir atskirų tautų bei žmonijos gerbūvis, mūsų dienų masių psichologija verta jos panagrinėjimo. Ar tik nebus atsakinga masės žmogaus dvasia už dabartinę pasaulio betvarkę, neteisę ir nelygybę?

Dar neseniai mūsų seneliai turėjo vesti gyvenimą, kuris buvo ekonominiai ir ypač dvasiniai ir socialiniai gana apribotas. Dabar viskas yra pasikeitę. Bent daugiau civilizuotuose kraštuose visiem prielaimas ekonominis ir dvasinis progresas, o socialinių sluoksnių skirtumai yra veik pranykę. Taigi galimybės žmogui yra neribotos. Tik priklauso nuo jo pačio norų, sugebėjimo ir pastangų, kiek jis jomis pasinaudos.

Dabarties žmogaus reakcija į pilną galimybių aplinką yra geriausias kelias tą žmogų charakterizuoti. Mūsų laikų plačios žmonių masės pasižymi stagnacija: pasitenkina minimaliais atsiekimais, užsidaro savo siauram dvasios ratelį ir numoja ranka į prieš akis stovinčias galimybes praturtinti savo intelektualą, praplėsti akiratį ir tuo praturtinti savo gyvenimą. Toks masės žmogus, nors viduje jaučia savo menkumą, laiko save ir pretenduoja būti kitų skaitomas svarbia asmenybe. Jo nuomonė, kad ir nepagrįsta nei argumentais nei logika, yra, pagal jį, vienintelė teisinga. Aišku, jis negali apginti tos nuomonės klaidingumo. Taigi, jis jokių būdu nesutiks apie tai diskutuoti, kad neparodyti savo naivumo.

Masės žmogus bus už ar prieš kokią partiją ar valdžią, bet nepajėgs, nei mėgins paaiškinti dėl ko jis yra už ar prieš. Kadangi jis viską gerai žino, masės žmogus

padėkos žodį dalyviams ir minėjimo rengėjams. Priedui perspėjo australus, kad jie būtų, nes priešas visuomet pasirodys pulti. Liepė nepasitikėti naujomis sovietų laisvėmis, kurios dar gali būti atitraukiamos. Sake, kad mes reikalaujame visiškos laisvės pilnos nepriklausomybės Pabaltijo kraštams. Jieva Arlene

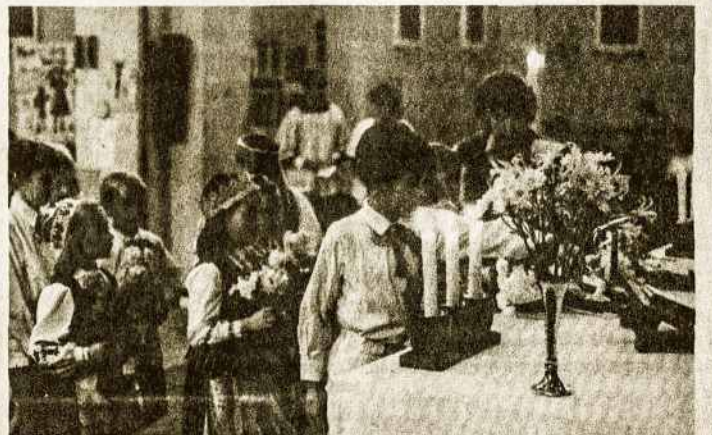
nepripažins autoriteto. Nepaklusnumas yra vienas iš charakteringų jo požymių. Kadangi jis tiki, kad jis yra išimtinis, bet ne vulgarus asmuo, jis mėgina primesti kitiem vulgarumą kaip pulliausią gyvenimo normą.

Praradęs žingeldumą masės žmogus savęs neapsunkina aplinkos, politikos ir visatos žinių ieškojimu. Jis lengvai apseina be aplinkos pažinimo. Ne tik apseina, bet pretenduoja viską geriausiai žinąs ir kaip toks esąs tinkamiausias kandidatas į organizacijos, partijos ar net valstybės vadus. Čia ir prasideda nelaimė. Vadovauti šiais laikais, ypač valstybei, yra vienas iš komplikuočiausių darbų. Toks profanas gali nuvesti į skurdą visą kraštą išardyti partiją ar organizaciją.

Tai atsitiko ne vienam krašte, kuri garbės beieškodami profanai sugebėjo nugyventi per rekordinį kelių metų laikotarpį. O ką bekalbėti apie partijas ar organizacijas. Dėl tinkamų, kompetingų vadų trūkumo kiek jų sukrinka ar neatlieka savo pareigų!

Masės žmogus, kuris nepajėgia savarankiškai galvoti, yra kaltas, kad tokia utopinė marksistų idėja pajėgė suvilioti daugiau kaip pusę pasaulio ir net grasina įvesti terorą ir skurdą į likusią jo dalį. Apšaukti garsiais pasaulio politikais, kuriuos Stalinas taip lengvai apgavo, buvo, nežiūrint jų garsumo, masės žmogaus tipiškai egzemplioriai.

Masės žmogaus kontrastas yra tas asmuo, kuris nesiliauja save tobulinęs, niekad nepasitenkina savo atsiekimais, kuris, niekad neskaito savęs neklystamu, bet yra pasiruošęs apginti savo mintis ar idėjas diskusijose ir yra pasiryžęs atlaistyti daromą klaidą, kuris visad ir visur ieško tiesos ir galų gale yra pasiekęs pačio brangiausio, ką žmogus gali turėti: sugebėjimo galvoti savarankiškai, vertinti objektyviai pasaulio įvykius, suprasti jų reikšmę ir pramatyti galimas pasekmes.

Tikėjimas tebėra gyvas Sovietuose

Sovietų Sąjungos 70 procentų gyventojų yra tikintys. Iš jų 30 milijonų yra stačiatikiai. Taip tvirtino sovietinės vyriausybės narys Religijų reikalų tarybos pirmininkas Konstantinas Charčėvas, susitikdamas su Komunistų Partijos aukštosios mokyklos Maskvoje dėstytojais. Pranešimas apie šį aukšto lygio susitikimą Maskvoje buvo paskelbtas rusų kalba Paryžiuje leidžiamo savaitraščio "Ruskaia Misl" numeryje. Charčėvas be to tvirtino, kad apie 20-30 procentų mirusiųjų kasmet yra laidojami su religinėmis apeigomis. Iš to galima spręsti - anot Charčėvo - kaip giliai religinis tikėjimas yra išsilaikęs žmonių sąmonėje, nes, kol gyvi, žmonės dažnai bijo viešai išpažinti savo tikėjimą.

Charčėvo žiniomis, apie 30 procentų vaikų Sovietų Sąjungoje yra krikštyjami. Religijų reikalų tarybos pirmininkas pripažino, kad daugeliui religinis mokymas sudaro rimtą problemą. Dėl to Centrinėje Azijoje veikia šimtai slaptų musulmonų maldos namų ir religinių mokyklų.

Kalbėdamas apie Lietuvą, Charčėvas pažymėjo, kad Lietuvoje jo žiniomis kasmet yra katekizuojami apie 20 tūkstančių vaikų. (Čia Charčėvas, žinoma, skaičius labai sumažino.)

Išreiškė savo susirūpinimą ypač vadinamą sektų plitimu. Pirminė religinių persekiojimų Sovietų Sąjungoje šeštajame mūsų amžiaus dešimtmetyje statistinius duomenis. Chruščiovo valdymo laikotarpyje nuo 1961 iki 1964 metų iš 20 tūkstančių bažnyčių 10 tūkstančių buvo uždarytos. Buvo uždaryta iki šimto penkiasdešimties bažnyčių per vieną dieną. Nuo 1965 iki 1985

metų buvo uždarytos 1,300 bažnyčių.

Pastaruoju metu - pranešė Charčėvas - esą atdarytos iš viso 6,800 bažnyčių, kurių 57 yra Maskvoje. Apie tūkstantį parapijų reikalauja, kad jų bažnyčios būtų vėl atdarytos.

Charčėvas džiaugėsi, kad Maskvoje dar nėra viena parapija nesikreipė su tokiu prašymu.

Melbournas

Moterų Susirinkimas

Birželio 5 d. Melbourno Lietuvių Katalikų Moterų Draugiją susirinko praleisti keletą valandų jaukoje nuotaikoje savo šeimynelėje. Narių skaičius daugėja, greitai Moterų Seklyčia Lietuvių namuose bus per maža. Susirinkimą atidarė Draugijos pirm. H. Statkuviene. Sukalbėję maldą dar prisiminėme mūsų sergančias nares, už kurias visos pasimeldėme.

Gyvenimas eina sparčiais žingsniais pirmyn, o mes ne jaunyn. Visų sveikatos pradeda braškėti. Pirmininkė H. Statkuviene pristatė mums paskaitininkę Doną Sadauskaitę, kuri jau netoli lo metų dirba Socialinio aprūpinimo įstaigoje. Dona mums smulkiai papasakojo ką reikia daryti susirgus, kur kreiptis, kokius patarnavimus galima gauti iš valdžios. Daug dalykų sužinojom, apie kuriuos nesame net girdėjusios: chroniški ligoniai gali gauti "Multi purpose taxi voucher", kur už pusę kainos parūpina susisiekimą į ligonines. Juos galima gauti per daktarus ar per "Victoria Road Traffic Authority". Buvo duota daug klausimų, į kuriuos Dona gražiai lietuvių kalba mielai atsakė.

Australijos Katalikų Moterų Lyga kviečia mūsų Draugiją dalyvauti savo susirinkimuose. Buvo diskusijos, atsirado įvairių nuomonių. Keturios savanorės sutiko nueiti į jų susirinkimus. Ten dalyvauja moterys iš įvairių kraštų. Atsiradus progai ir mūsų Draugija keletą jų pasikvies į Vasario 16 d. minėjimus ir kitas šventes. Pirmininkė prašė nares, kad dalyvautų birželio 11 d. demonstracijoje City Square, minint balsuosius birželio trėmimus. Aptarta Draugijos metinė šventė, įvairūs darbai. Draugijai niekada netrūksta savanorių, visada visos nuosirdžiai prisideda prie įvairių darbų kiek sveikata, jėgos ir laikas leidžia.

Susirinkimas baigtas malda. Pavaišintos kava su pyragėliais, pasiūnekučlavusios grįžtame atgal į savo kasdieninį gyvenimą.

A. Vyšniauskienė

Įvairiose Maskvos ligoninėse - pareiškė Charčėvas - trūksta apie dvidešimtis tūkstančių slaugytojų Sias vietas - jo nuomone - galėtų užimti artimo meilės seserys vienuolės.

Maskvos vyriausybės atsakingas pareigūnas pažymėjo, kad panašų pasiūlymą sovietų valdžiai yra padarėsi garsioji vienuolė Motina Teresė iš Kalkutos. Tarp kitų religinių duomenų Charčėvas suminėjo, kad per 70 metų Sovietų Sąjungoje buvo išspausdinti 350 tūkstančių Sventojo Rašto egzempliorių. Simtas tūkstančių buvo išspausdinti dabar stačiatikių Bažnyčios rūpesčiu, minint Krikšto

A.A. kun. A. Bernatonis OFM

Frankfurte, Vakarų Vokietijoje, birželio 4d., mirė kapucinas kun. Alfonsas Bernatonis, 73 metų amžiaus. Buvo gimęs Mediniškių kaime, Jezno parapilijoje, Alytaus apskrityje. Baigęs Kapucinų gimnaziją Plungėje, studijavo Mюнsterio aukštojoje Filosofijos-Telogijos mokyloje, kunigu išventintas 1943 metais. Nuo 1950 iki 1965 metų kun. Bernatonis vadovavo lietuvių katalikų sielovadai Vakarų Vokietijoje ir Austrijoje, buvo Bendrojo Lietuvių Salpos Fondo įgaliotinis emigracijos reikalams, ilgametis Lietuvių Bendruomenės Tarybos, Lietuvių Vasario 16 gimnazijos kuratorijos narys. Vakarų Vokietijos lietuviai su skausmu atsisveikina su savo dvasiniu vadovu ir nenulstančiu visuomenės veikėju.

Kun. Alfonso Bernatonio laidojimas įvyko birželio 10d. Dieburge, kur velionis buvo įkūręs lietuvių sielovados centrą.

LRTV

Porai mėnesių išvyksta Krašto Vald. Pirmininkė

Pranešu visų suinteresuotų žiniai, kad Krašto Valdybos pirmininkė Dana Baltutienė išvyksta dviem mėnesiam į užjūrius, kur ji dalyvaus Kanadoje Pasaulio lietuvių Kultūros kongrese, birželio 24-27 d. ir po jo nuo birželio 28-30 d. PLB Seime.

Krašto Valdybos pirm. Dana Baltutienė su vyru taip pat žada aplankyti Lietuvą ir jos pareigas čia Australijoje nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 15 d. eis Krašto V-bos vicepirm. Dr. Paulius Kaballa.

Visais reikalais, kas liečia Krašto Valdybą, prašau kreiptis į Dr. Paulių Kaballą: 19 Cambridge Drive, Glen Waverley Vic 3150. Tel. 232 3569.

Alisa Baltrukonienė
ALB Krašto V-bos sekretorė

Sanchajaus vyskupas Ignacas Kung Pin-Mei, 87 metų amžiaus, Kinijos kalėjimuose iskalėjęs 33 metus, pagaliau paleistas į laisvę ir ruošiasi kelionę į JAV aplankyti savo artimųjų.

Religiname Gyvenime

Į Fatimą daugiau kaip 350 tūkstančių iš viso pasaulio gegužės 13 d. buvo atvykę švesti Dievo Motinos Marijos apsilaiskimų metines, kai 1917 m. apsilaiskė trim plemenėliam - Jacintai, Pranciškui ir Liucijai. Sukakties paminėjimui šiais metais buvo parinkta tema: "Palaiminta yra toji, kuri įtikėjo". Nors buvo lietingas oras, apskaičiuojama, kad bent 50,000 maldininkų iš įvairių vietovių atkeliavo pesti. Daugiausia maldininkų atvyko iš Ispanijos, Italijos ir Vakarų Vokietijos, kiti - iš tolimųjų kraštų. Iš tų trijų plemenėlių, kuriems apsilaiskė Dievo Motina Marija, tiksliai Liucija tebėra gyva. Ji dabar yra 80 metų amžiaus karmelitė vienuolė ir gyvena už 90 kilometrų nuo Fatimos.

Popiežius Jonas Paulius II gegužės 19 d. sugrįžo į Romą po ilgos apaštalinės kelionės Pietų Amerikoje, aplankęs Boliviją, Urugvajų, Perų ir Paragvajų. Atsisveikindamas Sv. Tėvas kreipėsi į jaunimą, išreikšdamas savo pilną pasitikėjimą, kad iš jaunimo, kuris seka paskui Kristų ir gyvena jo Evangelijos dvasia, Lotynų Amerikoje kils naujas dvasinis ir socialinis atgimimas.

Marijos dalyvavimas visuotinėje Bažnyčios misijoje. Tai popiežiaus Jono Pauliaus laiško Pasaulinė misijų diena! pagrindinė tema. Pasaulinė misijų diena šiemet bus švečiama spalio 16-tą. Kur tik Bažnyčia vykdo apaštalavimo darbą, ten yra ir Marija, rašo Sv. Tėvas. Marija dalyvauja misijiniame darbe kaip Motina, kuri bendradarbiauja tikinčiųjų ugdyme, kaip evangelizacijos Zvalgėdė, kuri nurodo Evangelijos šaukšiams kelią ir juos stiprina ypač sunkių bandomų ir persekiojimų laikuose.

Austrijos katalikai birželio 1-3 dienomis dalyvavo maldos kelionėje į Levoca Marijos šventovę Slovakijoje. Šiuo budu jie visi išreiškė solidarumą valdžios suvaržytai Cekoslovakijos Bažnyčiai. Maldos kelionę rengė austrų katalikų jaunimo žurnalas "Ja", kuris paragino Austrijos dvasiškiją ir pasauliečius tikinčiuosius paremti Cekoslovakijos katalikų petičią valdžiai dėl religinės laisvės atstatymo. Į šį raginimą jau atsiliepė labai daug Austrijos religinių, kultūrinių ir politinių veikėjų. Pažymėtina, kad pernai panašioje kelionėje į Levoca Dievo Motinos šventovę Slovakijoje dalyvavo du šimtai tūkstančių Austrijos maldininkų!

Popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priėmė Aklųjų apaštalinio sąjūdžio delegaciją, kal tas aklųjų sąjūdis šiemet atžymi savo veiklos 60 metų sukaktį, turi 500 misijų centrų 50-tyje pasaulio kraštų. Sv. Tėvas kreipėsi ir į viešąją opiniją prašydamas visų susirūpinti būkle tų milijonų mūsų brolių ir sesių, kurie yra netekę regėjimą. Pasaulyje šiuo metu yra daugiau kaip 40 milijonų aklųjų.

Emilija Karvelienė

Tėvynei Lietuvai - esi gyvai

Tavo vardą amžiai mini
Vėtrų užesy,
Nors ir perversa krūtine,
Bet gyva esi.

Tavo galvą linas juosia,
Rūtos prie kasų.
Ar žinai visuos kraštuose
Nėr tokios kaip Tu.

Gintarus prie kojų barsto
Tau iš Baltijos,
Ak neisi Tu į karštą
Su viltim nauja.

Visad lemta Tau atgimti
Pražydet gražiau
Tad į šalį juodos mintys
Ir dejuot mažiau

REMKIME TAUTOS FONDA.

nes tai yra pagrindinis pasauliniu mastu organizuotas lėšų telkimas kovai už Lietuvos valstybinę tautinę ir kultūrinę laisvę.

REMKIME LIETUVOS LAISVES IZDĄ

nes čia sukaupti pinigai atiteks Lietuvai: kada išsivaduos iš pavergimo. Paremiant testamentiniu būdu būtina sąlyga įrašyti tikslų Tautos Fondo pavadinimą angliškai - Lithuanian National Foundation, Inc., (Tautos Fondas). Nepamirškime - remdami Tautos Fondą ir Lietuvos Laisvės Izdą - jungiamės su kovojančia Lietuva.

Tautos Fondo Atstovybė Melbourne

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Parapijiečių susirinkimas šaukiamas liepos 3 d. sekmadienį, 2 val.p.p. Lietuvių namuose Jubiliejinėje salėje. - kun. Pr.Dauknys.

Išpažintys klausomos sekmadieniais nuo 11.30 val. Mėnesių pirmaisiais sekmadieniais ir didesnių švenčių proga nuo 11 val.

Parapijos išlaikymui \$30 aukojo Jonas Kulys, \$30 Jonė Miciulienė. Aukojusiems nuosirdus ačiū.

Antanas Steponavičius Footscray Ilgoninėje, daromi tyrimai.

Marija Verbylienė \$10 aukojo Lietuvių Sv. Kazimiero kolegijai Romoje.

Sofija Bumblienė sv. Mišias užprašė VI.26 už savo vyrą Mečį Bumbį mirties penktose metinėse.

Pranas Salkauskas, 78 m., mirė VI.9d. Rožančius buvo kalbamas Tobin kopl. North Melbourne. Laidotuvių šv. Mišios šv. Jono bažn. birželio 15 d. ir palydėtas į Altona kapinių krematoriumą.

Valerija Kačerauskienė mirė VI.13. Rožančius buvo kalbamas Tobin kopl. North Melbourne. Laidotuvių šv. Mišios šv. Jono bažnyčioje birželio 16 d. ir palydėta į Springvale kapinių krematoriumą.

Benediktas Zabiela, ilgą laiką buvo paralyžuotas, mirė VI.14. Mūsų mirusieji teilsisi Viespaties Ramybės.

"The Observer"

The Observer, anglų kalba leidžiamas mėnesinis laikraštis apie Lietuvą ir lietuvius plačiame pasaulyje, gegužės numeris yra atspausdintas ir išsiuntinėtas prenumeratoriams. Leidėjas: Amerikos Lietuvių Katalikų Federacija Čikagoje.

The Observer gegužės numeryje yra Daltos Katilūtės-Boydston baigiamasis straipsnis apie "glasnost" ir jo pasekmes Lietuvoje.

Mykolas Drunga, The Observer birželio numeryje recenzuos Vilniaus Jaunimo Teatro pastatymą "Pirosmant, Pirosmant".

Laima Sulaitytė-Day, The Observer birželio numeryje recenzuos Vilniaus Jaunimo Teatro pastatymą "Dėdė Vanya".

Prenumerata metams \$10 amerikoniškų dolerių. Adresas: The Observer, 4545 West 63rd Street, Chicago Illinois 60629, USA.

Maldos grupė - Marijos Taikos Karalienės vaikai - kiekvieną šeštadienį 3 val. vak. Lietuvos Kankinių koplyčioje Lietuvių namuose. Vadovauja kun. J.Petrauskas.

"Tėviškės Aidų" prenumeratas prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos kiosko vedėjas F.Sodaitis, jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

Atsiūsta paminėti

Baltic News, June 1988. Kas ketvirtis metų leidžiamas žurnalas Pabaltijo valstybių - Lietuvos, Latvijos ir Estijos žinioms. Įžanginiu parlamentaras Neil Brown sovietų pavergtasias Pabaltijo valstybes iškelia Pasaulio parlamentarų unijos konferencijoj Guatemaloj. Pirmųjų Pabaltijo tautų trėmimų atminimui, Dr. Dalės Grinkevičūtės prisiminimai iš Sibiro kančių - Frozen Inferno - Užsaldytas pragaras. Ann Greenwood recenzuoja Nijolės Sadūnaitės kančių kelią Sibire "Radance in Gulag". Nijolė Zvirzdinaite-Saikūnienė, pagal N. Tolstojaus liudijimus, Britų ministeris pirm. H. Macmillan dešimtimis tūkstančių kazokų, baltųjų rusų, slovenų, kroatų, montenegrų, serbų išdavė sovietams ir Titui, kurie tuos belaisvius išžudė, ir daug kitų Pabaltijo tautų kančių kelio faktų. Žurnalas išsilaiko vien tik iš aukų: Baltic News, PO Box 272, Sandy Bay Tasmania 7005.

Iš Lietuvos gauta žinia, kad gegužės 29 d. Kauno arkikatedroje-bazilikoje buvo įšventinti 27 nauji kunigai ir trys diakonai. Šventimus suteikė kardinolas Vincentas Sladkevičius drauge su vyskupu J. Preikšu, vyskupu Vladu Michelevičium, dalyvavo ir arkivyskupas Liudas Povilonis. Linkėjimas išreikštas naujesiems kunigams Sv. Tėvo žodžiais: "Testiprina jus Šventoji Dvasia, kad ištikimai atliktumėte Evangelijos skelbimo misiją. Tepadeda jums Svč. Marija, kuriai Kristus savo apaštalo Jono asmenyje patikėjo kiekvieną žmogų. Nebijokite, nes pats Kristus jums siunčia savo galią, kuri jam duota danguje ir žemėje. Nebijokite!"

Lietuvių Dienų Meno Paroda - Konkursas

Gruodžio 26-31d., Lietuvių Dienų metu Adelaidėje Royal SA Society of Arts galerijoje įvyks jubiliejinė Meno paroda, kuriai vadovauti sutiko skulptorė Ieva Počenė.

Parodoje bus eksponuojama tapybos, grafikos, skulptūros, keramikos ir foto darbai. Tuo pačiu metu vyks pasaulinis lietuvių menininkų exlibrisų ir Kazokų Meno Fondo konkursas.

Lietuvių Dienų komitetas nuoširdžiai kviečia visus Australijos lietuvių menininkus šioje parodoje bei konkursuose dalyvauti.

Exlibrisų konkursui yra skiriamos dvi premijos: \$500 ir \$300. Į šį konkursą prašome siųsti nedaugiau kaip po tris darbus. Exlibrisų atlikimui, technikos atžvilgiu, jokių suvaržymų nebus.

Į meno parodą prašome siųsti taip pat nedaugiau kaip o tris darbus. Pageldautina, kad parodų kūriniai būtų sukurti paskutinių keletos metų bėgyje.

Kozokų meno fondo konkursui skirtus darbus prašome atitinkamai atžymėti. Fondo premijos sąlygos yra sekančios:

a. Kūrinyi turi būti sukurtas paskutinių dviejų metų bėgyje, lietuvių arba lietuviškos kilmės dailininko, gyvenančio Australijoje;

b. Premiją skiriant, pirmenybė teikiama kūriniui sukurtam

Melbournas

Ramovėnams,

Pranešame, kad liepos mėn. 10 d. 2 val. p.p. Melbourno Liet. namuose Bendruomenės salėje įvyksta metinis LKVŠ-gos Ramovės narių susirinkimas.

Darbotvarkė: Susirinkimo atidarymas, prezidiumo kvietimas-rinkimai, mandatų k-jos rinkimai, praeito susirinkimo protokolo skaitymas, skyriaus valdybos pirmininko pranešimas, kasininko pranešimas, revizijos k-jos pranešimas, diskusijos dėl pranešimų, jų tvirtinimas, naujos skyriaus valdybos ir revizijos k-jos rinkimai, einamieji reikalai, klausimai - sumanymai, susirinkimo uždarymas.

Narių dalyvavimas būtinas. Nurodytu laiku nesusirinkus reikiamam narių skaičiui, už pusės val. šaukiamas susirinkimas bus skaitomas teisėtu, nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus.

LKVŠ-gos Ramovė
Melb. skyriaus V-ba

gyvenamo laikotarpio stilluje; c. Kūrinyi turi pateikti lietuviška dvasią ar lietuviška pasaulėjautą arba atkurti vaizdą, asmenį ar situaciją realybeje, iliuzijoje, istorijoje, mitologijoje, liaudies dainose, raudose, sakmėse arba pasakose;

d. Premija skiriama meninio vertingumo pagrindu. Fondas skiria dvi premijas po \$1,000. Vieną už dviejų matavimų (tapyba ir grafika), kitą už trijų matavimų (skulptūra arba keramika) darbą.

Menininkai norintieji parodoje dalyvauti prašomi apie tai pranešti iki rugpjūčio 1d. Lietuvių Dienų pirm. J. Vabolienei, 25 McLachlan Ave Glenelg North SA 5045. * Tel: (08) 294 3792 arba mums maloniai susikvosioms tarpininkauti: Sydnejuje L. Kraucevičiutei-Gruzdzei, 45 Hillcrest Ave Greenacre NSW 2190. Tel: (02) 70 9853. Melbourne D. Stimankevičienei, 18 Travers St Thomastown Vic 3074. Tel: (03) 465 2485 Lietuvių Dienų Komitetas

Paulius Mališka

Naujasis lietuvis kunigas

Popiežius Jonas Paulius II gegužės 29 d. Sv. Petro bazilikoje 69 dijakonus iš 30 įvairių tautybių iššventino į kunigus. Jų tarpe kunigystės šventimus priėmė ir Paulius Mališka - Popiežiškiosios Lietuvių Sv. Kazimiero kolegijos auklėtinis.

Paulius Mališka gimė 1959 m. Kanadoje, Montrealio mieste, lietuvių pabėgėlių šeimoje. Kunigo Pauliaus tėvas Jonas Mališka yra kilęs iš Panemunio parapijos Rokiškio apskrityje, motina Danutė Juodkojytė iš Bartinkų parapijos, Vilkaviškio apskrityje. Paulius baigęs vidurinį mokslą, studijavo fiziką ir chemiją Montrealyje Vanier koledže ir ketverius metus inžineriją Naghill universitete. Apsisprendęs būti kunigu, 1982 m. atvyko į Romą ir įstojo į Popiežiškąją Lietuvių Sv. Kazimiero kolegiją, filosofiją ir teologiją studijavo dominikonų popiežiškame Sv. Tomo universitete, įsigydamas filosofijos ir teologijos bakalauro laipsnius. Studijas tęsia ir toliau, ruošdamasis biblinės teologijos licenciatu laipsniui.

Mališkų šeima Montrealyje priklauso lietuvių Aušros Vartų parapijai. Ten bestudijuodamas Paulius visada dalyvavo lietuviškoje veikloje, giedojo parapijos chore, priklausė ateitininkų ir skautų organizacijom, tautinių šokių ir dainų ansambliui "Gintaras", vyrų oktetui, kuris yra išleides lietuviškų dainų plokštele. Į naujojo kunigo Pauliaus Mališkos šventimus iš Kanados į Romą atvyko abu Pauliaus tėveliai ir dėdė Izidorius Mališka. Šventimuose dalyvavo šv. Kazimiero kolegijos vadovybė, auklėtiniai ir Romos lietuviai. Pirmąsias šv. Mišias jaunasis kunigas aukojo gegužės 30 d. Marijos šventovėje Romoje. Jam primicijos suruoštos Montrealyje Aušros Vartų parapijoje birželio 19 d. ir po jų priėmimas parapijos salėje.

Socialinės Globos Moterų Draugija kviečia visus

! Vakaronę ! ! Vakaronę !

! Tradicinę Joninių Vakaronę !

birželio mėn. 25 d. Šeštadienį, 7 val. vakaro, Liet. Namuose - 44 Errol Street, North Melbourne. Nuotalkinga muzika vilios Jus šokiams bus linksma programa, vertinga loterija, gardi, karšta vakarienė ir puojantis šampanas už Jonus ir Jones. Bilietų kaina tik \$8 asmeniui. Status užsakyti pas V. Morkūnienę telef. 523 5957. Sirdingai laukiame visų mielų svečių iš arti ir iš toli! Iki malonaus pasimatymo.

D-jos Valdyba

Reportažas apie Sporto Klubo "Varpo" balių VI.II

Melbournas

Nauja Siuota

Si siuota yra ne tik nauja, bet yra taip pat iš naujos firmos, kuri nori įrodyti, ka galima nušiuoti platesni ir ilgesni barą.

Ruošdamasis II Pasaulio Lietuvos Sporto Zaldynėms naujasis Melbourno Sporto "Varpo" Klubo komitetas savo veiklą pradėjo gana išpūdingai su gerai pavykusių ballumi - Kabaretu-Disco. Nors gal būt Kabaretas-Disco ne visai pateisino Klubo pirmininko Vyto Salkūno vilčių, bendras pasisėkimas buvo neabejotinas. Pirmininko pastangomis (ir jo vardu) buvo išsiuntineta 400 asmeniškų pakvietimų pagal tikrai platų sąrašą, į kurį buvo įtraukta daug įžymybių: Viktorijos Opozicijos Vadas Jeff Kennet su poniu, Rasa ir John Bertrand (būrininkas), Lindsay Gaze (Krepšinio treneris) su poniu ir t.t. To pasėkoje buvo užsakyta apie 260 vietų, tačiau atsilankiusių skaičius buvo kiek mažesnis, bet visgi rekordinis - 196. Svečių tarpe matėsi klebonas kun. Dr. P. Dauknys, kun. J. Petrauskas, geras lietuvių draugas docentas Dr. M. Lawriwsky su poniu, Bendruomenės pirm. p. Kęstutis Lynikas su poniu, (buv). Jaunimo Sąjungos pirm. A.

Sovietai Afganistane tebežudo žmones

Zmogaus teisių gyniba besirūpinanti tarptautinė Amnestijos organizacija apkaltino Afganistano režimą ir Sovietų Sąjungą afganų pabėgėlių sąmoningu žudymu ir šlaip žiauriu elgesiu su beginkliais civiliniais gyventojais. Siomis dienomis paskelbtame pareiškime Amnestijos organizacija pažymi, kad pagal jos turimas visiškai patikimas informacijas, Kabulo režimo ir raudonosios Armijos kariai, sulaikę ištisas grupes beginklių asmenų dėl karo veiksmų bėgančių iš didesni miestų ar siekiančių pasitraukti į Pakistaną, visus beatodairiškai išžudė. Vienu atveju buvo nužudyti 19 asmenų, tarp jų septyni vaikai dar nepasiekę šešerių metų amžiaus, kelios moterys ir keli senesnio amžiaus žmonės. Amnestijos organizacija pažymi, kad būta atvejų kal pabėgėgiai buvo apšaudyti ir nužudyti iš sraigtasparnių. Organizacija išpėja tarptautinę bendruomenę ypač dabar budėti, kad civiliai gyventojai Afganistane nenukentėtų nuo Kabulo režimo ir raudonosios armijos žiaurių represijų.

LRTV

RASOTE TESTAMENTĄ?, Skirkite dalį "Tėviškės Aldams" Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvyne šlaukia. Būk apaštalas spaudos "Tėviškės Alduos".

Vaitiekūnas su gražiu būriu Melbourno jaunimo, ilgas stalas svečių iš Geelongo Sporto "Vyties" Klubu, matėsi australų, ukrainiečių, latvių ir kitų tautybių svečių. Buvo įrodyta, jog geri baliai dar įmanoma suruošti, jeigu organizacija ir pastangos yra energingos. Melbourno Jaunimo orkestras "Dabar" pasirodė ypač entuziastiškai prieš išsiskirstant ilgesnėms atostogoms. Bent trys sąstato dalyviai (L. Cizauskaitė, T. Zdanis ir A. Bruožis) išvyksta ilgesniam laikui į užjūris. Jie užpelnę gavo nemažai aplođismentų.

Dėka duosnių aukotojų loterija buvo labai turtinga. Sporto Klubui Jaunimo Sąjunga paaukojo tris dalį. M. Stankūnaitės paveikslus, kuriuos per varžytines laimėjo V. Savickas (\$160), I. Strumbrienė (\$145) ir p. Sadauskas (\$140). Nenuostabu, kad Sporto Klubu išdėninkas C. Brovedani šypsodamasis nužygiavo į banką su \$1,700 gryno baltaus pelno. Žinoma prie to prisidėjo taip pat ir duosnūs Klubu rėmėjai su piniginėmis dovanomis: V.O. Salkūnai, M. Žlogienė, L. Baltrūnas, Carlo Brovedani, R. Semetas, A. Zilinskas, V. Ališauskass ir V. Vaitiekūniene. Sporto Klubu "Varpas" lieka jiems, be abejo, labai dėkingas, tačiau neužmiršta ir tų, kurie savo karštu prakaitu ištempė

Premijos kultūros darbuotojams

Gegužės 15-tą dieną Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių parapiljos didžiojoje saleje įvyko tradicinė - jau aštuntoji - Amerikos lietuvių bendruomenės kultūros tarybos premijų įteikimo švente. Buvo įteiktos iš viso šešios premijos: literatūros - rašytojui Antanui Gustaičiui už jo poezijos knyga "Pakelėje į pažadėtąją žemę"; žurnalisto premija - kunigui Pranui Garšvai, kuris jau trisdešimtmėį yra dienraščio. Draugo redakcijos narys ir dabartinis redaktorius; dailės premija - Adai Sutkuvienei jau daugelį metų besireiškiančiai grafikos, keramikos, mozaikos ir tapybos kūriniams; teatro premija - režisieriui Petriui Maželiui, taip pat muzikos ir radijo premijos. Kasmetinių premijų paskyrimu Amerikos lietuvių kultūros taryba siekia paskatinti lietuvių išelvių kūrybinę iniciatyvą ir pagerbti įvairiose kultūros srityse jau paslžymėjusius asmenis.

LRTV

neišvengiamus praktiškus organizavimo bei patarnavimo darbus, būtent: p.p. D. Mocklienė, M. Žlogienė, T. Jurgelaitienė, Z. Sadauskienė, I. Arienė, G. Ziedienė. A. Ciničienė. Komitetas taip pat dėkoja toms gražioms ponios, kurios platino loterijos bilietus, dėkoja jaunių berniukų krepšinio komandai už svečių aptarnavimą, ir vyrų krepšinio komandai už salės papuošimą ir sutvarkymą. Pirmą kartą Jubiliejinėje saleje svečiams spindėjo tiek daug žvaigždžių, tartum po atviru dangumi, nors lauke buvo labai debesuota ir smarkiai lijo.

Visus svečius gaubė pakili nuotaika, o svetlimtaučiai svečiai žadėjo būtina ir vėl atsilankyti į panašius balius su savo draugais.

Kęstutis L.

Organizuoti Montevideo lietuviai

Urugvajaus sostinėje Montevideo yra nemaža lietuvių bendruomenė. Nors daug lietuvių pokario metais iš Urugvajaus yra persikėlę į kitas Pietų ir Šiaurės Amerikos valstybes, bet dar ir šiandien šio krašto lietuvių bendruomenė turi apie tūkstantį narių. Lietuviškas gyvenimas telkiasi apie lietuvių parapilją, kurią 1953 metais įsteigė jėzuitai. Jau daug metų šiai parapiljai vadovauja lietuvis jėzuitas kun. Jonas Giedrys. Jam pagalbsti kun. Jonas Sukackas. Parapilja turi savo bažnyčią, salę, mokyklai patalpas ir sporto aikštę. Veikia parapiljos choras ir vaikų choras. Abiem vadovauja muzikas Vytautas Dorelis. Jaunimas mokosi lietuvių kalbos, šoka tautinius šokius. Netoli parapiljos savo patalpas turi Urugvajaus lietuvių Kultūros Draugija, kuri išlaiko lietuvišką biblioteką, savaitinę radijo programą, rengia paskaitas, koncertus, vaidinimus, Vasario Sešioliktosios ir kitus minėjimus.

Balandžio pabalgoje Urugvajaus lietuvius aplankė iš Lietuvos meno ansamblis "Armonik", kuris tiek senuosius emigrantus, tiek jaunimą pradžiugino lietuviškomis dainomis. Urugvajaus lietuvių dirba fabrikuose, verčiasi amatais, smulkia prekyba. Daugumas turi nuosavus namus. Tiktal keli lietuvių turi stambesnes pramonės, prekybos ar žemės ūkio įmones.

Aple šimtas lietuvių, kaip organizuota grupė šeštadienio vakare dalyvavo Dieviškojo Žodžio pamaldose didžlajame Montevideo miesto stadione, kuris sutalpina apie 80 tūkstančių žmonių.

LRTV

Idomūs loterijos laimikiai

Siats laikais loterijose galima laimėti visokiausią prizų: paveikslų, laikrodžių, gitarų, tautinių juostų, kilmėlių, šachmatų ir net vazų. Melbourno lietuvių sodybos statybos draugija savo loterijoje, kuri prasidės birželio 11 dieną, pirmu laimikiu leidžia "Yamaha Electronic Keyboard". Tai muzikos instrumentas, kuris suteiks daug džiaugsmo visiems šeimoms nariams. Jis jums atstos ir planina, ir gitarą ir vargonėlius, o vietos teuzims kaip mažas staliukas.

Galima bus laimėti ir šimtą dolerių grynas, arba po bilietą į kiną pamatyti gerą filmą! Bilietai tik po vieną dolerį. Kadangi laimikiai suaukoti dosnių žmonių, visos loterijos pajamos panaudotos lietuviškos gyvenvietės organizaciniams reikalams. Į sodybos bendrabutį bus prilimami lietuvių iš visų Australijos vietovių, tad ir loterijos bilietai bus platinami per visą Australiją. Neatsisakykite nupirkti bent dešimtį bilietų iš karto. Tuo ne tik padidinsite savo galimybes laimėti, bet prisidėsite ir prie svarbaus projekto įgyvendinimo.

Loterijos koordinatorius yra D. Juchnevičius. Norintieji išgyti bilietų ir patalkinkauti platinime, prašomi kreiptis į draugiją šiuo adresu: Lithuanian Friendly Society, 50 Errol St. North Melbourne 3031.

Popiežiaus audiencijoje

Popiežiaus bendrojoje audiencijoje ši trečiadienį dalyvavo apie dvidešimt penkis tūkstančius maldininkų iš apie trisdešimties įvairių kraštų. Minioje ypač daug buvo jaunimo grupių, keli tūkstančiai vaikų, šiemet priėmusių Pirmą komuniją ir Sutvirtinimo sakramentą. Kreipdamasis į maldininkus įvairiomis kalbomis, Jonas Paulius II apžvelgė savo apaštalinę keliuonę Pietų Amerikoje. Šita keliuonė - pažymėjo popiežiaus - priminė Pietų Amerikos gyventojams, kad artėja jų žemyno atradimo ir jo evangelizacijos didysis jubiliejus, kuris bus minimas už ketverių metų. Priminė, kad jubiliejui reikia tinkamai dvasiniam pasirėngti. Keturių aplankyto kraštų - Urugvajaus, Bolivijos, Paragvajaus, Peru - gyventojams Sv. Tėvas dėkojo už labai nuostirdų priėmimą: "To nuostirdaus priėmimo dėka visur galėjau jaustis tarytum būčiau namie". Artėjantis jubiliejus - kalbėjo popiežius - primena tas didžiules Evangelijos skelbimo problemas, kurios turi būti išspręstos su viso pasaulio katalikų pagalba. Evangelizacijos problemos neatskiriamaai slejasi su socialinėmis problemomis, kurias yra pašaukti išspręsti ypač pasauliečiai katalikai, remdamiesi socialiniu Bažnyčios mokslu.

TALKOS PASKOLOS - PIGESNĖS!

Statybai, prekybai, nuosavybei...

\$50,000 paskola 20-čiai metų - \$612 mėn.
\$50,000 paskola 15-kai metų - \$660 mėn.
\$50,000 paskola 10-čiai metų - \$777 mėn.

13.5%

TALKOS ĮSTAIGOS VEIKIA LIETUVIŲ NAMUOSE

Adelaide - Sekmad. 1 - 3 val.
Melbourne - Seštad. 10 - 2 val.
Sekmad. 1 - 3 val.
Sydney - Sekmad. 2 - 4 val.